

Tisztelt Olvasóink!

Hírlevelünk történetének talán legrövidebb számát olvashatják. Reményeink szerint az „eseménytelenség” nyári pihenésükről, feltöltődésükről tanúskodik. Figyelmükbe ajánlom az új könyveket, a folyóiratok aktuális számait és a színes élő, illetve írott interjúkat, amelyekből tudóstársaink életéről, kutatásairól tudhatnak meg többet.

A Domus-program könyvkiadás-támogatási és a nemzetközi publikáció megjelentetési felhívására még várjuk a pályázatokat, a nemzetközi konferencián való részvétel támogatására szolgáló keretösszeg azonban már kimerült.

A nyár utolsó hónapjában további kikapcsolódást, örömteli élményeket kívánok.

Kocsis Károly elnök

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Kolozsvár büszkesége díjat kapott **Tóthfalussy Veress Éva** biológus, a BBTE nyugalmazott docense, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

Nemzetközi workshop keretében **vulkáni gázok** után **kutattak a Szent Anna-tónál**.

[Bővebben:](#)

Feltárják és rekonstruálják a régészeti szempontból egyedülálló **ungvári Szent György templomot**.

[Bővebben:](#)

Régészeti módszerekkel behatárolták az 1849. július 30–31-ei **segessvári csata pontos helyszínét**.

[Bővebben:](#)

Az **Arcanum digitális adatbázisról** olvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

Bretter György filozófus, valamint **Imreh István** és **Jakó Zsigmond** történészek **életmű-bibliográfiájával** bővült az Erdélyi Magyar Adatbank.

[Bővebben:](#)

Együttműködési megállapodást kötött az Országos Széchényi Könyvtár és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, melynek célja **a vajdasági magyarság helytörténeti szempontból jelentős kiadványainak digitalizálása** és online szolgáltatása.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Megjelent **Pozsony Ferenc Festett bútorok a Székelyföldön** című kötete. A szerző az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelentek a Kriterion Könyvkiadó új kötetei:

Kovács Eszter: „Egy kis figyelmesség”. **Informális hálózatok és gyakorlatok a Gyergyói-medencében** (1970-1989).

[Bővebben:](#)

Hullóidő. **Székely identitásépítés a 19-20. században**. Szerkesztette Bárdi Nándor.

[Bővebben:](#)

Sárándi Tamás: Független. A román kisebbség helyzete Észak-Erdélyben (1940-1944).

[Bővebben:](#)

Megjelent **Mátthé István** (külső köztestületi tag) és **Szép Sándor Tudományos közlés és prezentálás**. Útmutató biomérnök hallgatók számára című kötete.

[Bővebben:](#)

Megjelent az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának két új kötete:

Előadások A Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztályában. Szerkesztette **Egyed Emese** és **Pakó László**, az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

Ferenczi Szilárd: Kolozsvár várospolitikája 1886-1918. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Beregszászban jelent meg a **Challenges and Effects of Crisis Situations on Education** című konferenciakötet. Szerkesztette **Berghauer-Olasz Emőke** et al.

[Bővebben:](#)

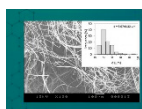
Letölthető a **Magyar Tudomány augusztusi** tematikus száma, amely Veckerdi Lászlónak állít emléket.

[Bővebben:](#)

Tömegművészet címmel jelent meg a **Korunk augusztusi** tematikus száma. Főszerkesztő **Kovács Kiss Gyöngy**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Eolvasható a világhálón **Bitay Enikő** (az MTA külső tagja), **Gergely Attila Levente** és **Szabó Zoltán-István** (az MTA köztestületének külső tagjai) **One-Step Preparation of Fiber-Based Chlorzoxazone Solid Dispersion by Centrifugal Spinning** című tanulmánya.

[Bővebben:](#)

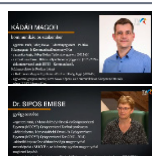
A Fórum Kisebbségkutató Intézet Bagoly mondja podcast-sorozatában **Popély Árpád** történész, a Selye János Egyetem oktatója, az MTA köztestületének külső tagja beszél **az 1968-as alkotmánytörvény megszületéséről és tartalmáról**.

[Bővebben:](#)

Az Európai Unió populációs válságáról beszél a Bagoly mondja podcastsorozatban **Öllös László** politológus, a Fórum Kisebbségkutató Intézet elnöke.

[Bővebben:](#)

Megtekinthetik a világhálón a Summa televíziós sorozat újabb adásait, amelyek **Kádár Magor** kommunikációs szakemberrel, a

Babeş—Bolyai Tudományegyetem doktorátusz-vezető professzorával, illetve **Sipos Emese** gyógyszerésszel, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem professzorával készültek. Mindketten az MTA köztestületének külső tagjai.

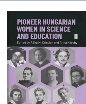
[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Ismertetőt olvashatnak el a világhálón **Radu Ioanid Holocaustul în România** című könyvéről.

[Bővebben:](#)

A **Pioneer Hungarian Women in Science and Education II** című akadémiai kötetéről olvashatnak az MTA honlapján. Szerkesztette **Cristian Réka Mónika** és **Kérchy Anna**.

[Bővebben:](#)

Interjút hallgathatnak meg a világhálón **Veres Valér** szociológussal, a BBTE professzorával, az MTA köztestületének külső tagjával a romániai (magyar) születésszámok drasztikus visszaeséséről.

[Bővebben:](#)

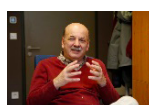
Az 1923 és 1929 között megjelent muravidéki Népújságról mint kordokumentumról tájékozódhatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak el a világhálón **Tóth Tar Éva** genetikussal, a Szlovák Tudományos Akadémia kutatójával, a Selye János Egyetem oktatójával, az MTA köztestületének külső tagjával.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak el a világhálón **Bárdi Nándor** kisebbségkutató történésszel, a HUN REN TK Kisebbségkutató Intézet osztályvezetőjével a kisebbségi elitekről.

[Bővebben:](#)

Tigy Gábor biokémikussal, a Tennessee-i Állami Egyetem professzorával, az MTA külső tagjával, az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának társelnökével olvashatnak el **interjút** a jövő évre tervezett Külső Tagok Tudományos Szimpóziumának céljairól, illetve az MTA külső tagjainak szerepéről a magyar tudományosságban.

[Bővebben:](#)

15. kolozsvári magyar napok
A HÉT MEG A NYOLCÓRÓ
Eolvashatják a világhálón az **Erdélyi Múzeum-Egyesület rendezvénytervét a Kolozsvári Magyar Napokra.**

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Csíkszépvizen rendezték meg július 15—18. között a **XV. Filozófus Nyári Tábor**t.

[Bővebben:](#)

Július 15—19. között **A nyelvi tájkép multidiszciplináris megközelítése** címmel szerveztek nemzetközi Erasmus+ programot Csíkszeredában.

[Bővebben:](#)

Július 25-én **Sapientia-napot** rendeztek Tusnádfürdön.

[Bővebben:](#)

Augusztus 5—8. között rendezték meg Beregszászban a **23. Kárpátaljai Nyári Kölcsey Pedagógusakadémiát**.

[Bővebben:](#)

Augusztus 5—8. között rendezték meg Komáromban a 32. **Jócai Mór Nyári Egyetemet**.

[Bővebben:](#)

A Barót 800 kulturális hét keretében augusztus 9-én tudományos konferenciát rendeztek erdővidéki születésű kutatók, egyetemi tanárok részvételével.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

Életének 90. évében elhunyt **Adriányi Gábor** egyháztörténész, a Bonni Egyetem professzor emeritusa, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

80 éves korában **elhunyt Szabó Bálint** építőmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, a kolozsvári Műszaki Egyetem professor emeritusa, a Transilvania Trust Alapítvány alapító igazgatója, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

A szepességi Nagylomnicon (Kakaslomnic) született 295 évvel ezelőtt **Augustini Sámuel, ab Hortis természettudós**, botanikai és ásványtani művek szerzője, a cigánykutatás úttörője.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Ábelfalván született 225 esztendeje **Petényi Salamon János zoológus**, a magyar madártan és őslénytan megalapítója, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Fiumében született 180 évvel ezelőtt **Wartha Vince kémikus** professzor, a Műegyetem rektora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

A Hurwyl-Scholz-tétel egy speciális esete

$$H = \frac{m+1}{2} \quad S = \det \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

Ekkor

$$\det \begin{bmatrix} a & b & c \\ c & d & a \\ a & b & c \end{bmatrix} = \frac{m+1}{2} \det \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

A szepességi Kotterbachban (Ötösbánya) született szintén 180 évvel ezelőtt **Scholtz Ágoston matematikus**, a budapesti tudományegyetem tanszékvezető professzora.

[Bővebben:](#)

Ugyancsak 180 éve született **Borbás Vince botanikus**, a kolozsvári egyetem tanszékvezető professzora, a botanikus kert igazgatója.

[Bővebben:](#)

A székelyföldi Ditrón született 175 évvel ezelőtt **Csiby Lőrinc erdőmérnök**, a selmeci akadémia tanszékvezető tanára.

[Bővebben:](#)

A bánági Billéden született 170 éve **Tötössy Béla** (Tötössy, Töttössy) **matematikus**, a Műegyetem professzora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

A partiumi Avasújvárosban született 140 esztendővel ezelőtt **Széll Kálmán fizikus**, a szegedi egyetem tanszékvezető professzora.

[Bővebben:](#)

A szepességi Jekelfaluban született 135 évvel ezelőtt **Andrasovszky József botanikus**, a Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet kutatója.

[Bővebben:](#)

125 évvel ezelőtt született az erdélyi Csombordon **Vásárhelyi Boldizsár mérnök**, a Műegyetem professzora.

[Bővebben:](#)

120 évvel ezelőtt született **Gömöri György** (Gomori, George) magyar–amerikai **patológus**, hisztokémikus, a Chicagói Egyetem, majd a Palo Alto Medical Center and Medical Research Foundation professzora.

[Bővebben:](#)

Kerek száz éve született a székelyföldi Csikmenaságon **Károly Árpád kertészmérnök**, a Zöldségtermesztési Kutatóintézet tudományos igazgatóhelyettese.

[Bővebben:](#)

Éppen száz éve született **Horváth János Mihály** (Horvath, John Michael) magyar–amerikai **matematikus**, a „Big Five” tagja, a University of Maryland professzora, az MTA külső tagja is.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Október 17–18. között nemzetközi tudományos konferenciát rendeznek Marosvásárhelyen Trans-linguistica VII. **Alkalmazott nyelvészet az MI korában** címmel. A jelentkezési határidő: augusztus 31.

[Bővebben:](#)

Schwedenplatzi beszélgetések címmel sorozatot indít a magyar irodalomról az Ausztriai Magyar Kutatóintézet a Bécsi Egyetemen.

[Bővebben:](#)

Regio Parts néven nemzetközi **regionálistudományi folyóiratot** indít a Partiumi Keresztény Egyetem.

[Bővebben:](#)

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2024/8. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkesztő: Kálóczy Katalin

A Tudósportrét Kulcsár-Szabó Enikő állította össze.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők az MTA [honlapján](#).

Kozma C. Sára

(Liège, 1952. január 29.),

a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja

Sara C. Kozma was born in Liège, Belgium on 29 January 1952. She attended the University of Liège, where she received Bachelor's degree in zoology in 1974, Certificat de Biophysique: (Biophysics) in 1975, Agregation d'Enseignement Moyen Supérieur: (Sciences) in 1976. She earned her doctoral degree in zoological sciences in 1982.

In 1974–1981 she was Graduate Research Assistant and Teaching Assistant at the Department of Microbiology, Faculty of Medicine, University of Liège, Belgium, in 1982–1983 she was Post-doctoral Fellow at the Kernforschungszentrum (molecular oncology), Karlsruhe, Germany and in 1983–1987 at the Ludwig Institute for Cancer Research, Bern, Switzerland. In 1987–2003 she worked as Associate Investigator, at the Friedrich Miescher Institute, Basel, Switzerland, from where she went to the Department of Cancer and Cell Biology, Genome Research Institute, University of Cincinnati, OH in 2003. Since 2004 she has been associate professor.

Her main field of research is mTOR/S6K pathway in diabetes, mTOR signaling in hepatocellular carcinogenesis.

Dr. Kozma's laboratory is focused on the S6K/mTOR signal transduction pathway and its role in the control of cell growth. Towards this end, they have generated a liver-specific conditional mTOR knockout mouse line. With regard to the role of the S6K/mTOR pathway in diabetes, the Kozma laboratory has recently demonstrated that S6K-1 is involved in regulating pancreatic beta cell development.

Kozma C. Sára a belgiumi Liège-ben született 1952. január 29-én. A Liège-i Egyetem hallgatója volt, 1974-ben kapott BA-diplomát zoológiából, 1975-ben biofizikából (Certificat de Biophysique), 1976-ban Agregation d'Enseignement Moyen Supérieur (tudomány) bizonyítványt, 1982-ben zoológiai tudományok doktora címet szerzett. 1972–1981. között kutatási és oktatási asszisztens volt a Liège-i Egyetem Orvostudományi Karán, a Mikrobiológiai Tanszéken. 1982–83-ban a németországi Karlsruheban, a Kernforschungszentrumban, 1983–87-ben Bernben a Ludwig Rákkutatási Intézetben volt posztgraduális ösztöndíjas. 1987-től 2003-ig a baseli Friedrich Mieschner Intézetben dolgozott kutatási munkatársként. Innen ment a Cincinnati Egyetem Genom Kutató Intézet Rák és Sejtbiológiai Tanszékére, ahol 2004. óta egyetemi docens. Fő kutatási területe az mTOR/S6K útvonal diabéteszben, az mTOR jelátvitel hepatocelluláris karcinogenezisben. Kozma doktor laboratóriuma az S6K/mTOR jelátviteli transzdukciós útvonalára és a sejtburjánzásban játszott szerepére összpontosít. E célból generáltak egy májspecifikus feltételes géntörlesztés (knockout) egértörzset. Az S6K/mTOR útvonalnak a diabéteszben játszott szerepével kapcsolatban a Kozma-laboratórium kimutatta, hogy az S6K-1 részt vesz a hasnyálmirigy béta sejt kifejlődésének szabályozásában. Szerzője/társzerzője 130-nál több szakmailag lektorált tanulmánynak, amelyek tekintélyes tudományos szaklapokban (Nature, Science, MolecularCell, Bioscience, EMBO Journal)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

She is author/co-author of more than 130 peer reviewed publications in leading scientific periodicals (Nature, Science, MolecularCell, Bioscience, EMBO Journal).

She is member of the American Association for Cancer Research and the American Cancer Society Extramural Grants on Tumor Biology and Endocrinology Review Committee.

Her recognitions include Swiss Cancer League Award (2002, 2003) and the Wood-Whelan Award (2005).

In 2007 she was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Biological Sciences.

Contact

Academic — Reading Campus
2180 E. Galbraith Rd.
Reading Ohio, 45215
Phone: 513-558-8112
Fax: 513-558-5061
E-mail: sara.kozma@uc.edu

jelentek meg.

Tagja az Amerikai Rákkutató Társaságnak és az Amerikai Rák Egyesület Tumorbiológiai és Endokrinológiai Extramurális Grantokat Elbíráló Bizottságának.

Elismerései között szerepel a Svájci Rákellenes Liga Díj (2002, 2003) és a Wood Whelan Díj (2005).

2007-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Biológiai Tudományok Osztályában.

Kapcsolat

Academic — Reading Campus
2180 E. Galbraith Rd
Reading Ohio, 45215
Telefon: 513-558-8112
Fax: 513-558-5061
E-mail: sara.kozma@uc.edu

